LETNA PRIPRAVA UČITELJA

OBLIKOVANJE TEKSTILIJ (OBT)

2. aMOUP

Vzgojno izobraževalni program: **TEHNIK OBLIKOVANJA**

Modul: **OBLIKOVANJE OBLAČIL**

Letnik: **2**

Šolsko leto: **2026/2027**

Predvideno število ur: **70**

(60 ur vsebine + 10 ur nerazporejenih, namenjenih preverjanju in utrjevanju znanja)

Število ur tedensko: 2

Poučuje: **Maja Osrajnik**

1. Splošni cilji predmeta

Pri predmetu Oblikovanje tekstilij (OBT) dijak:

- spozna delovno okolje in osnovna orodja programa Adobe Illustrator za računalniško oblikovanje tekstilnih vzorcev;
- razvija domišljijo, kreativnost in likovno-teoretski čut pri oblikovanju vzorcev za tekstil;
- spozna postopek priprave vzorca od zamisli do realizacije na tekstilnem izdelku;
- spozna osnove sitotiska in tehnike prenosa vzorca na tekstil (vinilna folija, toplotni prenos);
- razvija natančnost, samostojnost in odgovoren odnos do dela z opremo;
- razvija sposobnost predstavitve in zagovora lastnega izdelka.

Učne metode

- frontalno, skupinsko in individualno učno delo, delo v dvojicah
- metoda razlage in metoda pogovora
- metoda prikazovanja in demonstracije
- operacijsko praktične metode, praktične vaje
- projektno delo, samostojno reševanje problemov

Učni pripomočki

- računalnik in program Adobe Illustrator
- projektor, slikovni material, računalniške predstavitve
- revije, knjige, prospekti
- oprema za sitotisk in rezanje vinilne folije (rezalnik, sita, emulzija, barve)
- varnostna oprema

Individualizacija in diferenciacija

Diferencirane oblike (skupinsko, individualno, v dvojicah); diferencirana/individualizirana obravnava učne snovi glede na recepcijske zmožnosti dijakov in druge posebnosti tako v fazi organizacije in izvedbe pouka kot tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

Individualne prilagoditve

Individualne prilagoditve po IP-ju ali OIN-ju za posameznega dijaka (redukcija vaj, pomoč pri izvedbah …).

2. Predvideni sklopi

Minimalni standard (znanja) je najnižja še sprejemljiva raven znanja ali dosežka, ki jo mora dijak doseči za pozitivno oceno in napredovanje. V zadnjem stolpcu je za vsak sklop opredeljeno, kaj mora dijak obvladati vsaj na tej ravni.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
1. UVOD	• Uvod v predmet, predstavitev učnih vsebin in načina učnega procesa • Predstavitev potrebščin, opreme, spoznavanje z delovnimi prostori • Predstavitev načina ocenjevanja, minimalnih standardov, kriterijev • Spoznavanje s stroko, tekstilstvo in modno oblikovanje	**Didaktične strategije:** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • skupinsko učno delo, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda pogovora, • metoda prikazovanja, • operacijsko praktične metode. **Učni pripomočki:** • slikovni material, • računalniške predstavitve, • tabelna slika, • revije, knjige, prospekti, • video, internet, projektor.	2	**Dijak:** • pozna usmerjevalne cilje predmeta; • pozna načine ocenjevanja, kriterij in minimalne standarde; • pozna pravila učnega procesa; • pozna potrebščine, orodja, delovne prostore in njihovo vzdrževanje.	**Dijak:** • primerja delo izdelovalca oblačil z delom oblikovalca oblačil; • se drži pravil učnega procesa; • ustrezno uporablja potrebščine in orodja.	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • pozna usmerjevalne cilje predmeta; • pozna načine ocenjevanja, kriterij in minimalne standarde; • pozna pravila učnega procesa; • pozna potrebščine, orodja, delovne prostore in vzdrževanje.
2. OSNOVE ADOBE ILLUSTRATORJA	• Uvod v delovno okolje Adobe Illustrator	**Didaktične strategije:** **Učne oblike:** • frontalno učno delo,	10	**Dijak:** • pozna razliko med vektorsko in rastrsko grafiko;	**Dijak:** • samostojno odpre in shrani dokument v Adobe Illustratorju;	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:**

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	• Risanje in urejanje osnovnih oblik • Uporaba orodij za transformacijo • Uporaba barv in barvnih palet • Razlika med vektorsko in rastrsko grafiko	• individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda prikazovanja, • praktične vaje. **Učni pripomočki:** • računalnik, • program Adobe Illustrator, • projektor, • slikovni material.		• pozna delovno okolje programa (orodne vrstice, meniji, paneli).	• uporablja osnovna orodja (Select, Direct Select, Shape Tools, Line Tool, Pen Tool); • oblikuje preproste geometrijske oblike (oblika, barva); • izvede osnovne transformacije (vrtenje, premikanje, poravnavanje).	• samostojno odpre, shrani ali izvozi dokument; • pravilno uporabi osnovna orodja (Select, Direct Select, Shape Tools, Line Tool); • nariše in minimalno uredi preproste oblike (premik, vrtenje, spreminjanje velikosti, spreminjanje oblike, barve); • uporabi osnovne barve in spremeni barvo linije ali polnila.
3. RISANJE VZORCEV NA IZBRANO TEMO	• Izbira teme (narava, geometrija, kulturni motivi …) • Risanje posameznih elementov v Adobe Illustratorju • Oblikovanje vzorca ob uporabi osnovnih orodij in miške • Uporaba barvnih kombinacij	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • skupinsko učno delo, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda prikazovanja, • praktične vaje, • raziskovalne metode. **Učni pripomočki:** • računalnik, • program Adobe Illustrator,	10	**Dijak:** • se ustrezno orientira v programu (pozna orodja in postopek dela); • pozna osnovna pravila likovne kompozicije.	**Dijak:** • razvija domišljijo in kreativnost na izbrano temo; • oblikuje vzorce za potisk na tekstilije z uporabo osnovnih orodij Adobe Illustratorja; • dokument pravilno shrani.	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • oblikuje vzorec za potisk tekstilije na izbrano temo in upošteva osnovna pravila kompozicije; • uporablja osnovna orodja Adobe Illustratorja (risanje oblik, urejanje poti, barvanje) ter se samostojno orientira v delovnem okolju programa;

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	Ocenjevanje: naloga z zagovorom	• slikovni material, • projektor.				• izdela posamezne grafične elemente s pomočjo miške in jih ustrezno združi v celovit motiv; • izbere in pravilno uporabi barvne kombinacije, primerne za tekstilni potisk; • dokument ustrezno shrani oziroma izvozi v zahtevanem formatu.
4. KOLEKCIJA OBLAČIL Z MOCK-UPI IN VZORCI	• Izbor teme za vzorce (narava, geometrija, kultura, abstraktno …) • Risanje posameznih elementov v Adobe Illustratorju • Priprava mock-upov oblačil (T-shirt, hoodie, pulover, hlače, nahrbtnik …) • Ustvarjanje več barvnih variant • Osnove postavitve dokumenta za predstavitev	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • individualno učno delo, • delo v dvojicah, • projektno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda prikazovanja, • demonstracija v programu Adobe Illustrator, • samostojno ustvarjanje, • problemski pristop. **Učni pripomočki:** • računalnik, • Adobe Illustrator,	15	**Dijak:** • pozna osnove postavitve dokumenta za predstavitev (layout, tipografija, organizacija strani); • pozna postopek priprave in izvoza datoteke za ocenjevanje.	**Dijak:** • razvije vzorec na izbrano temo in ga pripravi za uporabo na tekstilnih površinah; • grafične elemente, narisane v Adobe Illustratorju, pravilno umesti v mock-upe različnih oblačil; • oblikuje več barvnih variant izbranega oblačila in kombinira različne barve tiskov; • pripravi celostno predstavitev kolekcije; • dokument pravilno shrani, izvozi in odda v ustrezni digitalni obliki.	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • izdela vzorec na izbrano temo z uporabo osnovnih orodij Adobe Illustratorja; • mock-up oblačila pravilno napolni z vzorcem in ustrezno prilagodi merilo ter postavitev; • izdela vsaj tri barvne variante izbranih oblačil z različnimi barvnimi potiski; • pripravi urejen digitalni dokument (PDF) s predstavitvijo kolekcije.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	(naslovna stran, oštevilčevanje, layout) • Izvoz v PDF in priprava datoteke za ocenjevanje	• mock-up predloge, • barvne sheme, • projektor, • slikovni primeri kolekcij.				
5. TISK TEKSTILIJ	• Teoretični del: osnovna načela sitotiska (sito, emulzija, osvetljevanje, rakel, sušenje); razlika med direktnim in indirektnim postopkom; materiali za tisk (tekstil, barve, emulzije, sita, lopatice, prenosne folije); osnove grafične priprave (debeline linij, obrisi, ločevanje barv, negativ/pozitiv); priprava datotek za sitotisk in za rezanje. • Praktični del: risanje in priprava motiva za sitotisk	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • individualno učno delo, • delo v dvojicah, • praktično delo v delavnici. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda prikazovanja, • demonstracija, • operativno-praktične metode, • samostojno reševanje problemov. **Učni pripomočki:** • rezalnik vinila, • sita, emulzija, barve, tekstil, • računalnik, Adobe Illustrator, • projektor, • varnostna oprema.	23	**Dijak:** • razloži osnovna načela sitotiska in razlikuje med postopki direktnega in indirektnega tiska; • pozna materiale za tisk (tekstil, barve, emulzije, sita, lopatice, prenosne folije); • pozna osnove grafične priprave (debeline linij, obrisi, ločevanje barv).	**Dijak:** • pripravi motiv za sitotisk (ustrezna debelina linij, brez prekinjenih elementov, pravilna ločitev barv); • pripravi vektorsko grafiko za rezanje vinilne folije (zaprte oblike, združene poti, brez vmesnih linij); • ob pomoči učitelja izreže motiv na vinilni foliji, ga očisti in pravilno prenese na tekstil; • praktično izvede enobarvni ali dvobarvni sitotisk na tekstil; • uporablja delovno opremo varno, odgovorno in skladno z navodili.	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • razloži osnovna načela sitotiska ter postopek priprave sita; • pripravi preprost motiv, primeren za sitotisk ali rezanje vinilne folije; • združi oblike tako, da je končna grafika primerna za rezanje (brez prekinitev, zaprt motiv); • sodeluje pri pripravi matrice za sitotisk; • izvede osnovni sitotisk ali toplotni prenos vinila na tekstil; • ustrezno rokuje in vzdržuje pripomočke za izvedbo tiskov.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	ali vinil; rezanje vinilne folije (nastavitev rezalnika, rezanje, čiščenje/weeding, prenos, toplotni prenos na tekstil); sitotisk (priprava sita, nanos emulzije, osvetlitev, izvedba tiska, sušenje in fiksacija).					
SKUPAJ			**60**			

Opombe: 10 ur je nerazporejenih, ker so namenjene različnim oblikam preverjanja in utrjevanja znanja, učitelj pa jih glede na potrebe umesti znotraj načrtovanih ur v letni pripravi.

3. Merila za ocenjevanje in preverjanje znanja

Ocenjuje se:

- skladnost izdelka s podano nalogo (upoštevanje kriterijev in navodil)
- sposobnost uporabe in povezave predhodnih znanj
- obvladanje tehnične izvedbe
- natančnost pri izvedbi
- čut za estetiko
- samostojnost in prizadevnost
- inovativnost

Ocena	Področja ocenjevanja (rešitev naloge, tehnična izvedba, izvirnost, odzivnost) – Dijak:
5 – odlično	Inovativno reši problem, samostojno razčleni in razloži posredovane pojme na izdelkih, umetniških delih in delih s področja vizualnih komunikacij. Nalogo izvede v skladu z navodili, čisto in brez napak; odkrije nove možnosti za izvedbo; dosledno in kompleksno izvede nalogo ali izdelek. Izkaže izvirnost, domiselnost, originalnost; uskladi motiv ali detajl z oblikotvornim problemom, materiali in orodji. Izkaže pripravljenost za sprejemanje novih tehnik, dobro motivacijo, vedoželjnost, vztrajnost in doslednost.
4 – prav dobro	Dobro reši posredovano nalogo ali problem, ob minimalni učiteljevi pomoči razčleni in razloži posredovane pojme. Nalogo delno izvede v skladu z navodili, z znano tehniko. Izkaže manj izvirnosti, domiselnosti in originalnosti; ne uskladi v celoti detajla s celoto. Izkaže manjšo pripravljenost, motivacijo, vedoželjnost, vztrajnost in doslednost.
3 – dobro	Zadovoljivo reši problem ob zmerni učiteljevi pomoči. Postopke in naloge izvede le z učiteljevo pomočjo. Izkaže malo izvirnosti in domiselnosti, nedinamično reši nalogo. Izkaže šibko pripravljenost, motivacijo, vedoželjnost, vztrajnost in doslednost.
2 – zadostno	Delno reši problem ob veliki učiteljevi pomoči. Z veliko učiteljevo pomočjo izvede postopke in naloge, nedosledno izvede nalogo. Ne izkaže izvirnosti in domiselnosti, ne uskladi detajla s celoto, ne uporabi ustreznega orodja ali tehnike. Izkaže zelo malo pripravljenosti, motivacije, vedoželjnosti, vztrajnosti in doslednosti.
1 – nezadostno	Ne reši danega problema ali naloge, ne razčleni in ne razloži posredovanih pojmov. Ne more izvesti postopkov dane naloge, ne izvede dodeljene tehnike. Motiv upodobi na zastarel, šablonski način; ne razume uskladitve motiva s celoto, materiali in stroji. Ne izkaže pripravljenosti za sprejemanje novih pojmov, motivacije, vedoželjnosti, vztrajnosti in doslednosti.

ROKI ZA ODDAJO: Pravočasna oddaja izdelka za ocenjevanje: če izdelka ali pisne naloge (seminarske, poročila ipd.) dijak ne odda pravočasno, ko je postavljen rok za oddajo, je izdelek ocenjen z eno oceno nižje.

Prisostvovanje pri izvedbi vaj: dijak mora vsaj 85 % ur prisostvovati in sodelovati pri izvedbi vaj.

Dijaki s sklenjenim IP in OIN: načini in oblike ustnega ter pisnega preverjanja in ocenjevanja se prilagodijo posameznemu dijaku v skladu z njegovim IP-jem.

Kriterij, točkovanje pri ocenjevanju

89–100 % ..... odlično (5)

76–88 % ..... prav dobro (4)

63–75 % ..... dobro (3)

50–62 % ..... zadostno (2)

0–49 % ..... nezadostno (1)

NAČRT OCENJEVANJA:

Načrtovane so 4 ocene letno.

ŠT. URE	SKLOP, VSEBINE
1-2	**UVOD**
3-12	**OSNOVE ADOBE ILLUSTRATORJA** Ocenjevanje: doseganje ciljev ob koncu sklopa, predvidoma 19. 10. 2026
13-22	**RISANJE VZORCEV NA IZBRANO TEMO** Ocenjevanje: izdelek program vzorcev (Adobe Illustrator) z zagovorom, predvidoma 30.11.2026
23-37	**KOLEKCIJA OBLAČIL Z MOCK-UPI IN VZORCI** Ocenjevanje: izdelek program »mock up« (Adobe Illustrator) z zagovorom, predvidoma 9. 2.2027
38-60	**TISK TEKSTILIJ** Ocenjevanje: izdelek z zagovorom, predvidoma 17.5.2027

4. Literatura

Priporočena literatura za dijaka

- Zapiski, izročki, ki jih pripravi učitelj, učni listi
  V pomoč: N. Talan Fošnarič: Adobe Illustrator CC, Grafenauer, Ljubljana, 2019

Literatura za učitelja

- N. Talan Fošnarič: Adobe Illustrator CC, Grafenauer, Ljubljana, 2019
- Krašovec P. M.: Estetika oblačenja, 1997
- izbrani članki domače in tuje strokovne literature
- izbrani strokovni članki s spleta
- zapiski predavatelja